
Obsah

Seznam autorů	13
Předmluva (<i>Pavel Trunečka – Miloš Adamec</i>)	15
Introduction (Liver Transplantation Has Come of Age) (<i>John R. Lake</i>)	17
1. Historie transplantace jater (<i>Karel Filip</i>)	21
1.1 Předpoklady transplantace jater	21
1.2 Rozvoj transplantace a imunologie a imunosuprese	23
1.3 Transplantace jater v České republice	25
2. Patofyziologie jaterního selhání (<i>Václav Šafka – Jan Lata</i>)	28
2.1 Akutní jaterní selhání	36
2.2 Terminální jaterní selhání	37
3. Indikace, kontraindikace a časování transplantace jater (<i>Pavel Trunečka</i>)	39
3.1 Základní indikace	39
3.2 Posuzování pokročilosti jaterního onemocnění	41
3.2.1 Skóre Child-Turcotte-Pugh	42
3.2.2 Skóre MELD	43
3.3 Posuzování rizikosti kandidáta transplantace jater	45
3.4 Kontraindikace transplantace jater	48
3.4.1 Vyřazení z čekací listiny	48
4. Transplantace jater pro akutní selhání jater (<i>Soňa Fraňková – Pavel Trunečka</i>)	52
4.1 Indikace k transplantaci pro akutní selhání jater	54
4.2 Prognóza vývoje akutního selhání jater	54
4.3 Kritéria King's College a kritéria Clichy	56
4.4 Nedostatky stávajících kritérií prognózy akutního selhání jater	57
4.5 Kontraindikace transplantace jater	59
4.6 Indikace k transplantaci jater u náhlého zhoršení chronického jaterního onemocnění	59
4.7 Závěr	61

5.	Transplantace jater pro virové hepatitidy (<i>Jan Šperl</i>)	63
5.1	Transplantace jater pro chronickou hepatitidu C	63
5.1.1	Přirozený průběh rekurentní hepatitidy C	63
5.1.2	Protivirová léčba	65
5.1.3	Retransplantace pro rekurentní hepatitidu C	67
5.2	Transplantace jater pro chronickou hepatitidu B	66
5.2.1	Přirozený průběh rekurentní hepatitidy B	68
5.2.2	Profylaxe rekurence viru hepatitidy B	68
5.2.3	Protivirová léčba	69
6.	Transplantace jater pro nádory jater (<i>Martin Oliverius</i>)	75
6.1	Hepatocelulární karcinom	76
6.2	Cholangiogenní karcinom	83
6.3	Epiteloidní hemangioepiteliom	84
6.4	Hepatoblastom	84
6.5	Sekundární nádory jater	84
6.6	Závěr	85
7.	Transplantace jater pro alkoholickou cirhózu jater (<i>Pavel Trunečka</i>)	89
8.	Impact of MELD on liver Allocation – a Critical Appraisal (<i>John R. Lake</i>)	93
9.	Odběr a prezervace jaterního štěpu (<i>Miloš Adamec</i>)	99
9.1	Chirurgická technika odběru jater	100
9.2	Variabilita tepenného zásobení jater	105
9.3	Konzervace jaterního štěpu	105
9.4	„Back table“ – úprava jater <i>ex vivo</i>	107
9.5	Technika odběru redukovaného štěpu	108
9.6	Technika odběru a přípravy štěpu pro „split liver“ transplantaci	109
10.	Technika a taktika transplantace jater (<i>Miloš Adamec</i>)	114
10.1	Popis chirurgické techniky transplantace jater	115
10.1.1	Klasická technika	115
10.1.2	Technika „piggy back“	117
10.1.3	Tepenná anastomóza	118
10.1.4	Biliární rekonstrukce	119
10.2	Retransplantace	120
10.3	Kombinované transplantace	121

11. Transplantace jater – anestezie a pooperační péče (<i>Eva Kieslichová – Milan Ročeň</i>)	124
11.1 Projevy závažného onemocnění jater významné pro anestezii a pooperační péči	124
11.1.1 Respirační systém	124
11.1.2 Kardiovaskulární systém	126
11.1.3 Renální funkce	127
11.1.4 Hematologické abnormality	129
11.1.5 Centrální nervový systém	129
11.1.6 Metabolické změny	130
11.1.7 Akutní selhání jater	130
11.2 Změny vlastností farmak u pacientů s onemocněním jater	131
11.3 Indikace k transplantaci jater	131
11.4 Předoperační příprava	132
11.5 Monitorace v průběhu operace	133
11.6 Celková anestezie	134
11.6.1 Preanhepatická fáze	135
11.6.2 Anhepatická fáze	136
11.6.3 Neohepatická fáze	138
11.7 Časná pooperační péče	139
12. Imunosupresivní léčba po transplantaci jater (<i>Pavel Trunečka</i>)	145
12.1 Azathioprin	145
12.2 Mycophenolat mofetil	146
12.3 Steroidy	144
12.4 Blokátory kalcineurinu	147
12.4.1 Ciclosporin A	147
12.4.2 Tacrolimus	148
12.4.3 Sirolimus	149
12.5 Antilymfocytární protilátky	150
12.6 Strategie imunosupresivní léčby	151
13. History of Living-Donor Liver Transplantation (<i>James F. Trotter</i>)	156
13.1 Selection of Recipients	156
13.2 Donor Selection	159
13.3 Surgical Technique	161
13.4 Recipient Outcomes	162
13.5 Donor Outcomes	163
13.6 The Future of LDLT	165

14. Current Trends in Pediatric Liver Transplantation <i>(Nanda Kerkar – Sukru Emre)</i>	167
15. Kombinovaná transplantace jater a ledviny <i>(Libor Janoušek)</i>	172
15.1 Příčiny selhání ledvin	173
15.1.1 Hepatorenální syndrom	173
15.1.2 Polycystóza ledvin	173
15.1.3 Hyperoxalurie	174
15.1.4 Hepatitidy C a B s glomerulonefritidou	174
15.1.5 Amyloidóza	174
15.1.6 Nedostatek α_1 -antitrypsinu	174
15.1.7 Hemolyticko-uremický syndrom	175
15.2 Vyšetření před kombinovanou transplantací jater a ledviny	175
15.3 Indikace k současné transplantaci jater a ledviny	175
15.4 Technika kombinované transplantace jater a ledviny – transplantace jater	176
15.5 Transplantace ledviny	177
15.6 Peroperační péče o příjemce	179
15.7 Výsledky kombinované transplantace jater a ledviny	180
16. Chirurgické komplikace po transplantaci jater <i>(Miloš Adamec)</i>	182
16.1 Selhání jaterního štěpu	182
16.2 Krvácení	183
16.3 Cévní komplikace	183
17. Biliární komplikace po transplantaci jater <i>(Julius Špičák)</i>	187
17.1 Leaky	189
17.1.1 Biliární absces	190
17.2 Biliární stenózy vzniklé v přímém důsledku transplantace	190
17.2.1 Jiné biliární stenózy	192
17.3 Cholelitiáza	192
17.4 Vlastní zkušenosti	193
17.5 Závěr	194
18. Infekční komplikace po transplantaci jater <i>(Pavel Drastich)</i>	196
18.1 Časné období po transplantaci	196
18.2 Střednědobé období po transplantaci	198
18.3 Pozdní období po transplantaci	199
18.4 Některé specifické patogeny po transplantaci	199
18.4.1 Bakterie	199

18.4.2 Plísňe	200
18.4.3 Viry	201
18.4.4 Paraziti	203
18.5 Prevence infekčních chorob po transplantaci	204
19. Rejekce transplantovaných jater (Pavel Trunečka)	207
19.1 Hyperakutní rejekce	207
19.2 Akutní rejekce	208
19.3 Chronická rejekce	210
19.4 Závěr	211
20. Ledviny a transplantace jater (Halima Gottfriedová)	213
20.1 Funkce ledvin po transplantaci jater	213
20.2 Příčiny snížené renální funkce po transplantaci jater	214
20.2.1 Příčiny předtransplantační	214
20.2.2 Příčiny perioperační	215
20.2.3 Příčiny potransplantační	216
20.3 Praktické závěry	218
21. Pozdní komplikace po transplantaci jater (Pavel Trunečka)	221
21.1 Rekurence základního onemocnění po transplantaci jater	222
21.2 Komplikace způsobené imunosupresivní terapií	223
21.2.1 Arteriální hypertenze	223
21.2.2 Diabetes mellitus	223
21.2.3 Obezita	224
21.2.4 Hyperlipidémie	224
21.2.5 Kardiovaskulární komplikace	225
21.2.6 Renální komplikace	225
21.2.7 Kostní choroba	226
21.2.8 Nádorová onemocnění	226
21.3 Závěr	227
22. Histopatologie jaterního štěpu (Eva Honsová)	230
22.1 Prezervační/reperfúzní poškození štěpu	232
22.2 Technické, tj. chirurgické komplikace související s vytvořením reanastomóz cév a žlučodů	233
22.2.1 Vaskulární komplikace	233
22.2.2 Biliární komplikace	235
22.3 Rejekce	236

22.3.1	Akutní rejeckce	236
22.3.2	Chronická rejeckce	237
22.4	Rekurence původního onemocnění	238
22.4.1	Rekurence virových hepatitid	239
22.4.2	Rekurence onemocnění s dysregulací imunity	239
22.5	Komplikace v souvislosti s imunosupresivní terapií	240
22.5.1	Cytomegalovirus	240
22.5.2	Virus Epstein-Barr	241
22.5.3	Idiopatická potransplantační hepatitida	241
23.	Zobrazovací vyšetření a perkutánní intervence u pacientů před transplantací jater a po ní (<i>Helena Filipová – Dana Kautznerová – Jiří Novotný – Pavel Fendrych – Jan Peregrin</i>)	244
23.1	Sonografie	244
23.1.1	Technika vyšetření	244
23.1.2	Komplikace po transplantaci jater v sonografickém obraze	245
23.2	Multidetektorové CT vyšetření	251
23.2.1	Předoperační vyšetření	252
23.2.2	Potransplantační vyšetření	252
23.3	Magnetická rezonance	255
23.4	Perkutánní intervence pro komplikace transplantace jater	258
23.4.1	Biliární komplikace	258
23.4.2	Vaskulární komplikace	258
24.	Život s transplantovanými játry (<i>Soňa Fraňková</i>)	260
24.1	Zařazení do čekací listiny	260
24.2	Kvalita života po transplantaci jater	261
24.3	Etiologie jaterního onemocnění ovlivňuje kvalitu života po transplantaci	262
24.4	Zaměstnání	262
24.5	Fyzická a psychická kondice	263
24.6	Adherence k léčbě	263
24.7	Závěr	264
25.	Těhotenství po transplantaci jater (<i>Josef Cindr</i>)	267
25.1	Menstruační cyklus u transplantovaných pacientek	267
25.2	Optimální plánování otěhotnění po jaterní transplantaci	268
25.3	Komplikace těhotenství po transplantaci jater	271
25.4	Vedení porodu u transplantovaných žen	271

25.5 Vliv imunosupresivní léčby a dalších medikací na plod	271
25.6 Závěr	272
26. Náhrada jaterních funkcí systémy mimotělní jaterní podpory	
<i>(Zuzana Červinková)</i>	274
26.1 Biologické systémy	275
26.2 Nebiologické systémy	275
26.2.1 MARS	276
26.2.2 Systém Prometheus	277
26.3 Hybridní systémy	278
26.3.1 Buněčné komponenty hybridních systémů	279
26.3.2 Stabilizace fenotypu hepatocytů	280
26.3.3 Design bioreaktoru	281
26.3.4 Dosavadní klinické výsledky	281
Zkratky	287